Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur écht wil kennen

Vrijwilligers en terreinbeheerders werken samen aan natuurmonitoring en -informatie

Jaap Graveland, Wanne Roetemeijer (KNNV) en Kaat Willemse (Ravon), 25 september 2026

Stellingen

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

In mijn gebied wordt geteld door vrijwilligers

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

In mijn gebied wordt geteld én ik krijg ook na elk veldseizoen de telgegevens

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

Ik heb de gegevens ingezet om te checken of beheermaatregelen succes hadden

Ik weet niet zo goed wat ik met die tellers moet. Daarom zit ik hier.

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

Ik weet niet goed of en wat vrijwillige tellers in mijn gebied doen

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

Natuurvereniging KNNV

- 8200 leden, 45 afdelingen, 9 landelijke werkgroepen, 230 lokale werkgroepen
- Landelijk bestuur en Bureau
- Kennisintensief
- 125 jaar en ambitie

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

Ambitie

- Vergrijzing, achteruitgang natuur
- Kennis en potentie organisatie onvoldoende benut (houding en organisatie)
- Meer impact door: meer leden, kennis en kennisgebruik
- KNNV academie: kennis delen, ook buiten KNNV
- Ook voor monitoring en rapportage met beheerders

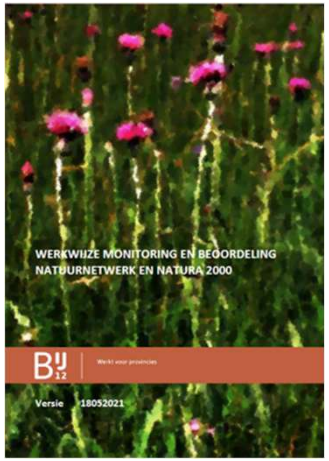

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

Wat doen de vrijwilligers?

- Losse waarnemingen invoeren
- Gestructureerd: eenmalig, meerjarig, NEM, SNL
- Met duiding
- Ambitie: ook abiotiek (BKN helpt)

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

MV0

Nut voor beheerder

- Nice to have
- Aanvullen van SNL monitoring
- Richten van SNL monitoring
- SNL zelf uitvoeren
- NEM langjarig

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

Dia 11

MV0 Moeten beide afbeeldingen hier volledig zichtbaar zijn of mogen ze overlappen? I.v.m. opmaak
Manon Verijdt; 2026-08-28T13:57:05.049

Enquête KNNV

- 96/128 werkgroepen doen onderzoek
- 45% wil meer kennis
- 21% wil communicatie met beheerders verbeteren

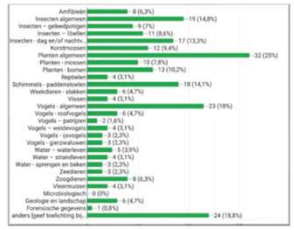
KNNV Werkgroepen enquête 2025

Er is veel informatie aangeleverd.
Dank aan alle mensen die hebben gereageerd

Dit zijn de eerste globale cijfers.
Volgende stap is verder uitwerken vanaf half juni

Aantal afdelingen en werkgroepen
- 228 Werkgroepen (via websites van de afdelingen)
- 128 reactie ontvangen
- 96 werkgroepen doen onderzoek
- Planten (32%), Vogels (23%), Insecten (14,8%), Paddenstoelen (14,1%), Dag- en Nachtvlinders (13,3%) en Bomen met 10,2%.

Behoefte van de 128 werkgroepen
- 45% geeft aan hun kennis te willen vergroten
- 21% wil meer weten over communicatie voor succesvol samenwerken met opdrachtgevers en gebiedsbeheerders

verdeling over de soortgroepen

behoefte aan bijscholing

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

Geld!

- Meeste gratis
- Soms vast bedrag per onderzoek
- Soms gezamenlijke offerte met beheerder
- Groene bureaus benaderen KNNV want teveel werk

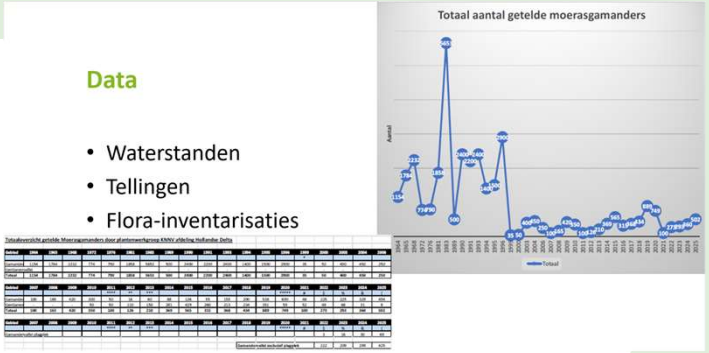

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

Een voorbeeld: Hollandse Delta

- 340 leden, veel eenmalige inventarisaties, plus langjarig
- 40 jaar Westplaat, > 40 jaar moerasgamander
- Veel voor ZHL, nu voorstel voor SNL

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

Waardoor werkt dit?

- 116 jaar jong, goed georganiseerd
- Cursussen voor beginners (jaarl), gevorderden (bv orchideeën)
- Samenwerking met IVN (vb Natuurgidsenopleiding)
- Men kent elkaar: ZHL medewerkers zijn KNNV-lid
- Gebruik van bezoekerscentrum

Natuurvereniging KNNV 125 jaar
Voor wie onze natuur écht wil kennen

Hoe helpt beheerder vrijwilligers?

Algemeen

- Relatie
- Huisvesting
- Publiciteit

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

Hoe helpt beheerder vrijwilligers?

Organisatie en proces

- Samen voorbereiden, 1 contactpersoon
- Toegang, vergoeding
- Format
- Kwaliteitsstempel

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

Hoe helpt beheerder vrijwilligers?

Inhoud

- Belangrijkste: stel gerichte vragen.
  - Juist vanwege vrijwilligheid
- Gebiedskeuze, waar op letten? Gegevens, beschrijvingen, foto’s.
- Gegevensbeschikbaarheid (voor en na)
- KNNV academie

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

Draaiboek en format veldbezoek

- Voorbeeld MOB
- Een parallel met veldbezoek PAS

Protocol veldbezoek KNNV-MOB samenwerking

Locatie: Edese bos Oost

Datum: 13 juli 2026

Protocol versie: 1.0

Doel: Uittesten van het protocol en later evaluatie van de haalbaarheid, en natuurlijk de eerste verzameling van data over de natuurkwaliteiten in het gebied onder de paraplu van de samenwerking tussen KNNV en MOB

Focus: Met dit protocol zou het in één dag mogelijk moeten zijn om op een overzichtelijke manier de kwaliteit van het gebied in kaart te brengen. We hebben er daarom eerst voor gekozen om te focussen op de volgende aspecten: *vitaliteit van de bomen, de typerende plantsoorten (karakteristieke- en verdrinkingssoorten), bodemkwaliteit (pH, strooisellaag en inventarisatie van de bodemfauna).* Als volgens de KNNV-vrijwilligers blijkt dat dit goed werkt, kunnen we er voor kiezen om het protocol stapsgewijs uit te breiden. Ook kan er afhankelijk van de aanwezige kennis in een groep voor worden gekozen om aanvullend bevindingen op te nemen.

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

Vrijwilligers worden professioneler

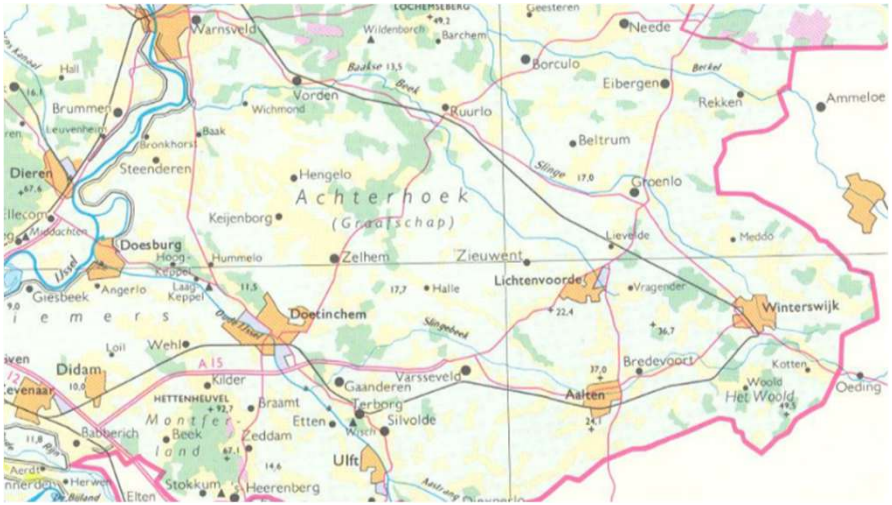
- Afname biodiversiteit
- Aflatende overheid
- Groene onderstroom groeit
- Ondersteuning door Soortenorganisaties en Landschappen

groene bondgenoten
samen voor basiskwaliteit natuur

Natuurvereniging KNNV 125 jaar
Voor wie onze natuur écht wil kennen

Ook in landelijk gebied?

- Kleine landschapselementen
- Bermen, oevers, dijken
- …

Natuurvereniging KNNV 125 jaar

Voor wie onze natuur
écht wil kennen

We zoomen weer uit

- Beheerdersdag: elkaar helpen =>
- Doen, leren, beter doen mbt
  - Draaiboek en format samenwerking bij monitoring en onderzoek
  - Andere onderdelen KNNV academie

Natuurvereniging KNNV 125 jaar
Voor wie onze natuur écht wil kennen